

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΑΠΑΝΤΑ
ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ν. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1985
Σελ. 627-628

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΩΝ ΧΗΡΩΝ

Ἐκάθητο τὸ πρῶϊ, φουμάρων τὸν ναργιλέν του εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Σταθμοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου, καὶ ἀντέγραφε καλλιγραφικῶς διάφορα σχέδια ἀναφορῶν ἐπὶ ἡμιθλάστου χάρτου. Τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἶχε κάποιαν ἐργασίαν. Τὸ τοιοῦτον τοῦ συνέβαινε δις τοῦ ἔτους, τὸν Δεκέμβριον καὶ τὸν Μάρτιον. Ὅλον τὸν ἄλλον καιρὸν διήρχετο τὰς πρωίας του εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ σιδηροδρόμου, ἢ εἰς τὸ γείτον αὐτοῦ, τὸ γωνιακὸν ἀντικρὺ τοῦ Θησείου, ἢ ἂν ἦτο ἡ συνήθης λιακάδα, ἀνέβαινε πέραν τοῦ Θησείου, εἰς τὸ ἐξοχικὸν καφενεδάκι, κ' ἐκάθητο ἐκεῖ νὰ λιασθῇ. Ἐσώρευεν ἔμπροσθέν του ὅλας τὰς ἐφημερίδας χωρὶς ν' ἀναγινώσκη καμμίαν κ' ἔρριπτε βλέμματα εἰς τὰς εἰδήσεις, ἀλιεύων ν' ἀνακαλύψῃ καμμίαν τῆς ἀρεσκείας του. Ἀλλ' αἴφνης ἐξήγεν ἀπὸ τὴν τσέπην του μέγαν τόμον τῆς Βενετίας, παλαιόν, ἐφθαρμένον, τὸν ἤνοιγεν καὶ ρίπτων βλέμμα εἰς τινὰς σελίδας τὰς ὁποίας εἶχε σημαδευμένας, ἔγραφεν ἐπὶ τεμαχίου χάρτου μὲ τὸ μολυβδοκόνδυλον διαφόρους σημειώσεις. Εἶτα, ἀφοῦ εἶχεν ἀποστακτωθῆ ὅλον τὸ τουμπεκὶ τοῦ ναργιλέ του, ἠγείρετο, ἐτυλίγετο μὲ τὸ σάλι του, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπαυε νὰ φορῇ ἢ νὰ φέρῃ μαζί του ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Μαΐου, καὶ ἀνέβαινε πρὸς τὰ ἐπάνω, καὶ εἰσήρχετο εἰς ἓν τῶν καφενείων τῶν περὶ τὴν Μητρόπολιν ἢ εἰς τοῦ Καλαμιώτου, καὶ ἐν τῷ ἅμα τῷ ἤρχετο ὁ ἀργιλές. Ἐκάθητο ἐκεῖ, μέχρι τῆς ἑνδεκάτης ὥρας συζητῶν πολιτικὰ μὲ τοὺς φίλους, ἂν ὑπῆρχόν τινες εὐκαιροὶ. Ἄλλως ἔβγαζε πάλιν ἀπὸ τὴν τσέπην του σημειώσεις τινὰς, τὰς ὁποίας εἶχε γράψῃ ὁ ἴδιος, καὶ τὰς ἀνεγίνωσκεν. Ἐπὶ τεμαχίου δὲ χάρτου, ἐδοκίμαζε νὰ συναρμολογήσῃ ταύτας καὶ καταρτίσῃ ἓν εἶδος ὑπομνήματος ἢ πραγματείας. Ἡ ἔβγαζεν ἀπὸ τὴν ἄλλην βαθεῖαν τσέπην τοῦ μακροῦ παλτοῦ του δεύτερον βιβλίον, ἔκδοσιν τῆς Βενετίας, καὶ τὸ ἐφυλλολόγει ἐπὶ πολὺ.

Τὴν ἑνδεκάτην ὥραν καὶ πέντε λεπτὰ ἠγείρετο καὶ ἀνήρχετο τὴν ὁδὸν τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐφθάνεν εἰς τὴν πλατείαν, ἀνέβαινε τὰ δύο σκαλοπάτια καὶ εἰσήρχετο εἰς τὸ καφενεῖον τῆς Ἀνατολῆς. Ἀμέσως, «ἀργιλέ στὸ χέρι». Ἐζήτηε τὰς ἐφημερίδας, καὶ τὰς ἐξαναδιάβαζε. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν τὰς εἶχε διαβάσει. Ἐπίσης εἶναι ἀληθές ὅτι ποτὲ δὲν ἔλεγεν «ἀγγαζέ» οὔτε ποτὲ καὶ ἐκράτει ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον ἐφημερίδα ἅμα ἄλλος τις τοῦ ἐφώναζε τὴν λέξιν. Δὲν ἀγαποῦσε τὰ γαλλικά.

Κατόπιν ἔβγαζεν ἀπὸ τὴν μέσα τσέπην τοῦ παλτοῦ τετράδιά τινα

συνεργραμμένα καὶ τὰ ἐξαναδιάβαζε διὰ τριακοστὴν φορὰν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐσυζητοῦσε πολιτικὰ μὲ δύο ἀποστράτους ἀξιωματικούς, μ' ἓνα πρῶην ἔπαρχον καὶ μὲ δύο ἢ τρεῖς δημοσιογράφους. Τέλος, ὅταν τὸ ὠρολόγιον ἐδείκνυε μίαν παρὰ ἕνδεκα λεπτά, ἐσηκώνετο, διευθύνετο πρὸς τὴν ἔσω συνοικίαν, κατήρχετο διὰ τοῦ Λέκκα, ἐφθάνεν εἰς τὴν ὁδὸν Αἰόλου, ἐπερνοῦσεν ἀπὸ τὴν Ἀγορὰν, ἐψώνιζε κάτι, ἐφθάνεν εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ τὴν μίαν καὶ μισὴν ἐγευματίζε.

Εἰς τὰς δύο καὶ τέταρτον ἐξήρχετο, κατέβαινεν εἰς τὴν ὁδὸν Πειραιῶς, ἐκάθητο εἰς τὸ πρῶτον καφενεῖον, κ' ἐκάπνιζε ναργιλέν. Εἶτα ἐτραβοῦσε περίπατον κατὰ τὸν δρόμον τοῦ Χασεκῆ, ἐπέστρεφε, καὶ εἰς τὸ πρῶτον καφεενεδάκι τῆς ὁδοῦ παρὰ τὴν Ἀγίαν Τριάδα, ἐκάθιζεν εἰς τὴν λιακάδαν κ' ἐφουμάριζε ναργιλὲ «βρέξε λίγο». Ἐκεῖ ἐσύχναζον καὶ δύο ἢ τρεῖς ἄλλοι φίλοι του, μὲ τοὺς ὁποίους ἐσυζητοῦσεν ἐπεισοδιακῶς θρησκευτικὰ πράγματα, ἀλλὰ σχεδὸν πάντοτε ἐπανέφερε τὸν λόγον εἰς τὰ πολιτικά. Εἶτα, πρὶν νυκτώσῃ, ἀνέβαινεν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, καὶ εἰς ἓνα δρομίσκον πλησίον τοῦ Ἀγ. Γεωργίου εἰσήρχετο εἰς ἓν καφεενεδάκι, τὸ ὁποῖον ἄλλος θὰ ἐχρειάζετο πιλότον διὰ νὰ τὸ ἀνακαλύψῃ. Ἐκεῖ ἀμέσως «βρέξε λίγο». Ἦρχοντο δύο ἢ τρεῖς φίλοι του, μὲ τοὺς ὁποίους συνεζήτει ἐναλλάξ θρησκευτικὰ καὶ πολιτικά. Ἀφοῦ ἀπετελείωνε τὸν πρῶτον ναργιλέν, ὁ εἷς τῶν φίλων τούτων τὸν ἐτρατάριζε δεῦτερον «πολὺ γιαβάσικον*» καὶ ὁ ἕτερος τὸν ἐκέρνα καφέν «βαρὺν καὶ ὄχι».

(Ἀνολοκλήρωτο)

(1947)